

FESTA MAJOR/CALDES DE MALAVELLA

En la fotografia es pot apreciar un aspecte de les famoses termes romanes de la població. Foto: Lluís Serrat.

Els romans també apreciaven l'aigua de Caldes

Fa poc es van acabar les excavacions al carrer de Sant Esteve, i d'aquí a unes setmanes se n'iniciaran unes altres al conjunt termal del turó de Sant Grau, estudiat a finals del segle passat i a començaments d'aquest.

JORDI MERINO

■ Caldes de Malavella va ser, a l'època romana, un nucli de població important. Bàsicament, les causes que van afavorir aquest poblament són la proximitat del camí que portava de Roma cap a Cadis, anomenat primer Via Domitia i després Via Augusta, i sobretot les aigües termals que brollen del subsòl en aquesta zona, que en la cultura romana, desenvolupaven un paper molt important.

Ja des del segle passat, la vila i les seves restes havien cridat l'atenció de diversos investigadors i erudits. A finals de segle es va

procedir a l'excavació parcial del conjunt termal del puig de les Ànimes, actualment perdut, i del turó de Sant Grau. Des d'aquell moment, i fins a l'excavació de la necròpoli del carrer de Sant Esteve, no s'ha efectuat cap altra intervenció arqueològica a la vila. Les troballes aïllades s'han succeït, encara que la manca de context fa que la informació que proporcionen sigui reduïda. Malgrat tot, algunes són de gran importància, com ara dues làpides funeràries actualment dipositades al Museu Arqueològic de Girona, que indiquen que el nucli era municipi de dret llatí.

Pel que fa a la qüestió del nom de la ciutat, actualment s'admet que va ser *Aquae Calidae*. Durant el mes de desembre de l'any 1986, i arran d'un es de canalització, van aparèixer al carrer de Sant Esteve dos sarcòfags fragmentats de pedra sorrenca. Vista la importància de la troballa i l'interès de les institucions, es va iniciar una campanya d'excavacions que ha durat tres anys i que ha permès localitzar cinquanta-sis enterraments, amb una tipologia molt variada i amb un marc cronològic entre els segles III i VIII dC. Aquests descobriments donen la primera informació sobre un període totalment desconegut pel que fa a Caldes, el baix-imperi.

Des de l'abandonament dels conjunts termals a mitjan segle IV dC fins a la primera documentació escrita, uns segles més tard, el buit era total. Es pensava que, atesa la proximitat a la Via Augusta i la inseguretat del moment, la població havia abandonat la plana per buscar refugi a les muntanyes més properes. Aquest fet és innegable, perquè està demostrat, tant documentalment com arqueològicament. És també innegable, però, que la vida a la vila va continuar, possiblement amb menys densitat i menys luxe.

Una vegada acabada l'excavació de la necròpoli del carrer de Sant Esteve, els propers treballs arqueològics, que s'iniciaran d'aquí a poques setmanes, se centraran en el conjunt termal del turó de Sant Grau, ja excavat parcialment. Des que es van acabar les excavacions, només s'ha publicat un estudi, fet per l'arqueòleg J. de C. Serra Ràfols a l'inici de la dècada dels quaranta. Aquest fet, juntament amb la pèrdua dels materials apareguts en el moment de l'excavació i la degradació constant que ha sofert fins fa pocs anys el monument, malgrat que és un dels més importants del seu tipus al Principat, fan necessària una intervenció arqueològica urgent.

El propòsit de les primeres campanyes és actualitzar les dades sobre les fases del conjunt i la seva cronologia, i la delimitació del jaciment, ja que l'ocupació del turó ha estat ininterrompuda des de l'època romana i les construccions posteriors han modificat en gran manera l'entorn urbà. Paral·lelament a les feines arqueològiques, està prevista la instal·lació de plafons per donar la màxima informació possible als visitants.

 SANITARIS FECÀ
 VENDA I INSTAL·LACIONS
 VENDA DE CERÀMIQUES
 Av. Sant Maurici, 16
 Tel. (972) 47 10 02 (provisional)
 CALDES DE MALAVELLA

 Plaça Sant Esteve, 13 baixos
 ☎ 47 05 01
 17455 CALDES DE MALAVELLA
 HORES CONVINQUES
 AIRE CONDICIONAT

 Transports J. COLL, S.A.
 TRANSPORTES NACIONALES E INTERNACIONALES
 Av. Dr. Forest i Roca, 105. Telèfax: (972) 47 10 24 - Tel. (972) 47 01 20
 17455 CALDES DE MALAVELLA (Girona)

INOXIDAB
 CALDERERIA • MUNTATGES
 MANTENIMENT DE CANONADES
 SERRALLERIA I ALUMINI
 TREBALLS INOXIDABLE
 Plaça Cruïlles, 25
 Caldes de Malavella

 XAPISTERIA MAYOL
 Tel. 47 05 10
 Ctra. de Caldes a Llagostera
 CALDES DE MALAVELLA

PINTURA DECORATIVA
 Sebastià Gil Ruiz
 C/. Riera d'en Lleixiu, 73, 1.º, 2.º
 Tel. 47 04 16
 CALDES DE MALAVELLA (Girona)

Hostal Fabrellas
 - Habitacions amb bany c/ Major, 14
 - Ascensor Tel. (972) 47 00 46
 - Terrassa - jardí 17455 CALDES DE MALAVELLA
 - Pàrquing (Girona)

RENAULT
 Jordi Poch i Vidal
TALLER MECÀNIC POCH
 Servei Grua Plataforma
 c/ Ponent, 21
 Telèfon 47 02 47 - 47 02 74 (particular)
 CALDES DE MALAVELLA

MANUFACTURES
REGRA, S.A.
 - Fàbrica de teixits -
 CALDES DE MALAVELLA

VENDA BICICLETES I CICLOMOTORS
 C. PLA
CASA MARTÍ
 US DESITGEU UNA BONA FESTA MAJOR
 Tel. 47 04 07
 Mestre Mas Ros, 34 CALDES DE MALAVELLA